

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні Приймальної комісії
ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука»
Протокол № 5 від 14 05 2023
Голова Приймальної комісії
 Віталій ДЕМ'ЯНЧУК

**ПРОГРАМА
вступного фахового випробування**

для громадян України, іноземних громадян та осіб без
громадянства, при вступі на навчання для здобуття ступеня
магістра

Галузь знань: **06 «Журналістика»**

Спеціальність: **061 «Журналістика»**

Рівне – 2023

Програма фахового випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра у галузі знань 06 Журналістика за спеціальністю 061 Журналістика

Пояснювальна записка

Головним завданням комплексного екзамену з «Журналістики» є перевірка якості професійної та практичної підготовки бакалаврів.

Програма іспиту складена з урахуванням вимог, які повинні бути поставлені студенту на вступному екзамені, щоб виявити, наскільки різнобічними і глибокими є його володіння загальними та фаховими компетенціями, теоретичними знаннями.

Оцінювання відповідей бакалаврів здійснюється відповідно до вимог та критеріїв оцінювання знань.

Вимоги до знань та умінь студентів бакалаврів з циклів гуманітарної, соціально-економічної, фундаментальної та професійно-практичної підготовки:

Студент повинен знати, як:

- працювати з науковою, навчально-методичною літературою, узагальнювати, використовувати напрацьований матеріал у практичній діяльності;
- застосувати прийоми активізації пізнавальної діяльності суб'єктів навчально - виховного процесу;
- формувати національну культуру, свідомість, забезпечувати їхнє духовне зростання та орієнтацію на загальнолюдські цінності;
- знати основні журналістикознавчі поняття, терміни, положення;
- досліджувати актуальні проблеми журналістики;
- самостійно розробляти методичку науково-дослідної роботи, готувати кваліфікаційну роботу за обраною темою з актуальних проблем в галузі журналістики
- знати закони функціонування інформаційної сфери;
- особливості національних моделей розвитку інформаційного суспільства;
- світові та вітчизняні проблеми функціонування електронного уряду;
- засади реалізації державної інформаційної політики;
- специфіку організації світових інформаційних потоків;
- гуманітарні технології забезпечення захисту національного інформаційного простору.

Бакалавр повинен уміти:

- володіти методологічними та теоретичними знаннями: аналізувати, оцінювати, порівнювати альтернативи, що стосуються проблеми журналістики;
- враховувати вікові і психологічні особливості реципієнтів;
- передбачати можливі труднощі, що можуть виникати у процесі подачі та споживання інформації
- співвідносити загальну мету інформаційної діяльності

з можливостями слухацької аудиторії;

- володіти компетенціями проведення наукових досліджень на сучасному рівні, виконувати різні види експериментів, давати обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;
- узагальнювати і здійснювати апробацію результатів наукових досліджень;
- гнучко адаптуватися в мінливих життєвих ситуаціях, самостійно здобуваючи необхідні знання, уміло застосовуючи їх на практиці для розв'язання різноманітних проблем;
- самостійно, аналітично мислити, уміти бачити виниклі в реальній діяльності проблеми й шукати шляхи раціонального їхнього рішення, використовуючи сучасні технології;
- грамотно працювати з інформацією (уміти збирати необхідні для рішення певної проблеми факти, аналізувати їх, висувати гіпотези розв'язання проблем, робити необхідні узагальнення, зіставлення з аналогічними або альтернативними варіантами рішення);
- бути комунікабельними, контактними в різних соціальних групах, уміти працювати спільно в різних галузях, у різних ситуаціях, запобігаючи або виходячи з будь-яких конфліктних ситуацій;
- демонструвати високий рівень розвитку професійно-важливих і особистісно- ділових якостей, які забезпечують ефективність журналістської діяльності;
- самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня.

При оцінюванні відповідей на іспиті екзаменатори користуються такими вимогами та критеріями:

- більше ніж 100 балів, отримує абітурієнт, що показав всебічне, систематичне та глибоке знання навчально-програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання передбачені програмою, що засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, яка рекомендована програмою. Як правило, оцінка *100 і більше балів* отримують:
 - абітурієнти, що засвоїли взаємозв'язок основних понять в їх значенні для набуття професії, що проявили творчі здібності в розумінні, викладанні та використуванні навчально-програмного матеріалу;
 - абітурієнт, що показав повне знання учбово-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені в програмі завдання та засвоїв літературу, яка рекомендована програмою. Як правило, оцінка "добре" ставиться абітурієнтам, що показали систематичний характер знань по спеціальності та спроможним до їх самостійного поповнення та оновлення в ході подальшої професійної самоосвіти;
 - абітурієнт, що показав знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для роботи за фахом, що успішно виконує завдання передбачені програмою, знайомий з основною літературою, яка рекомендована програмою.

- абітурієнти, що припустилися помилки у відповіді на екзамені та при виконанні екзаменаційних завдань, але володіють необхідними знаннями для їх усунення;

Менше 100 балів отримує абітурієнт, що показав пробіли в знаннях основного учбово-програмного матеріалу, що припустився помилок у виконанні передбачених програмою завдань. Як правило, менше 100 балів отримують студенти, що не можуть приступити до професійної діяльності по закінченню університету без додаткових занять.

Розділ I. Теорія журналістики

Особливості роботи журналіста. Особливості журналістського матеріалу. Журналістика як документальна діяльність. Законодавчі основи діяльності ЗМІ. Специфічні ознаки журналістського твору. Актуальність як одна із основних властивостей сучасної журналістики. Оперативність як наріжний камінь журналістської діяльності. Політична гострота журналістики. Практична спрямованість журналістських виступів. Процес впливу журналістського твору на аудиторію. Циклічність тем і проблем у журналістиці. Головні потоки журналістської інформації. Творчість – основна складова журналістики. Розуміння та тлумачення терміну «Творчість». Психологічний аспект людської творчості. Особливості масово – комунікативної творчості. Творчий процес та його стадії. Творчий процес у журналістиці. Творча особистість журналіста. Якості творчої особистості в журналістиці. Обізнаність як риса творчого журналіста. Природа, види і призначення факту в журналістському творі. Наукові та повсякденні факти. Оцінка факту в журналістському творі. Факт і образ у журналістському творі. Процес типізації в журналістській діяльності.

Трактування поняття інформація провідними науковцями. Основні критерії інформативності. Проблема семантичної адекватності. Основне завдання масової інформації. Канали масової комунікації. Порівняльний аналіз понять масова та соціальна інформація. Основні теорії поняття функціонування інформації у суспільстві. Структура журналістського твору. Етапи написання журналістського матеріалу. Заголовок як елемент журналістського матеріалу. Жанрова палітра журналістики. Інформаційні жанри. Аналітичні жанри. Художньо-публіцистичні жанри

Рекомендована література:

Базова

1. Волощак, Марія. Правильно – неправильно / Довідник з українського слововживання [Текст] / Марія Волощак. – К.: Просвіта – Українська видавнича спілка, 2003.
2. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
3. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.
4. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової

комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.

5. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст]

/ Віктор Жадько. – К., 2005.

6. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004.

7. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст] / А. О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.

8. Карпенко, Віталій. Поодинокі – вмирають, виживають – гуртом [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1996.

9. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.

10. Кулеба, Владимир. Путешествие в застои и обратно [Текст]. – К.: Редакция газеты «Независимость», 1996.

11. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008. 12. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. –

Львів: Афіша, 2008. – 292 с

13. Пономарів, Олександр. Культура слова: мовностилістичні поради [Текст] / Олександр Пономарів. – К.: Либідь, 2002.

14. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустрічі з героями своїх матеріалів. // Упорядник І. Заседа / [Текст]. – К.: КМЦ

«Поезія», 2002.

15. Українське законодавство: Засоби масової інформації / ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова. – Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368 с.

16. Яцимірська, Марія. Культура фахової мови журналіста : Підручник [Текст] / Марія Яцимірська. – Львів: ПАІС, 2004.

Розділ II. Теорія і методика журналістської творчості

Здібності й талант журналіста: шляхи їх формування та розвитку. Характеристика оперативності як складової журналістської майстерності. Характеристика актуальності як складової журналістської майстерності. Характеристика компетентності як складової журналістської майстерності. Характеристика переконливості як складової журналістської майстерності. Характеристика цікавості як складової журналістської майстерності. Характеристика стислості як складової журналістської майстерності. Індивідуальна та колективна журналістська майстерність. Сучасні досягнення і проблеми практики журналістики. Дайте оцінку публіцистиці,

як виду творчості й одному з потоків журналістської інформації. Типи узагальнень у публіцистиці. Публіцистика як метод взаємодії журналіста із суспільством. Публіцистика і мислення. Види мислення. Від чого залежить вибір методу відтворення у публіцистиці. Ефективність впливу публіцистики на аудиторію.

Об'єктивність, повнота і масштабність публіцистичного аналізу. Особливості природи публіцистичного образу. Цікавість у журналістиці як психологічний феномен. Характеристика загальних та специфічних проявів цікавості у журналістиці. Журналістське розуміння інформації. Журналістське розуміння якості інформації. Способи забезпечення цікавості інформації. Вибір методу відображення як складова журналістської майстерності. Залежність журналістського методу відображення від об'єкта. Продуктивність процесу мислення при сприйманні журналістських текстів. Специфіка відтворення мислення (розвитку і подачі думки) у журналістиці. Об'єктивні та суб'єктивні причини сучасного рівня ефективності журналістики. Сумнів як складова пошуку інформаційної істини. Психологічні особливості майстерності репортера. Психологічні особливості майстерності аналітика. Психологічні особливості майстерності публіциста. Психологічні способи зацікавлення аудиторії мас-медіа. Психолінгвістичні прийоми маніпулювання суспільною свідомістю через ЗМІ. Характеристика психологічних факторів, які формують імідж журналіста. Образність як психологічний ресурс публіцистики. Жанр як форма інформаційного методу відображення дійсності. Причини модифікації жанрів. Методологія публіцистичного аналізу. Проблема нейтральності публіцистичного аналізу. Масштабність і повнота журналістського аналізу. Особливості жанрової структури сучасної української преси та їх причини. Сучасні тенденції розвитку жанрів української журналістики. Завдання і принципи побудови хронікальної замітки. Призначення інтерв'ю як жанру. Види інтерв'ю як жанру. Принципи побудови інформаційного тексту. Принципи проведення інтерв'ю. Методика роботи над аналітичною кореспонденцією Відмінності між кореспонденцією і статтею як жанрами. Стаття як жанрова форма аналітичного відтворення дійсності. Методика та особливості проведення журналістського розслідування. Методика огляду у сучасних ЗМІ. Рецензія та її різновиди. Методика роботи над рецензією. Коментар, тлумачення, інтерпретація у журналістиці. Функції нарисового відтворення дійсності. Сучасний стан нарисової публіцистики. Методика роботи над нарисом. Жанрові та тематичні особливості сучасної сатири. Перспективи сатиричного методу відтворення у ЗМІ. Методика роботи над фейлетоном. Фейлетон як жанрова форма сатиричного відображення дійсності.

Рекомендована література:

Базова

1. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
2. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія

Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.

3. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.

4. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.

5. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: Паїс, 2004.

6. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст] / А. О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.

7. Карпенко, Віталій. Поодинці – вмирають, виживають – гуртом [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1996.

8. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.

9. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008.

10. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2008. – 292с

11. Пономарів, Олександр. Культура слова: мовностилістичні поради [Текст] / Олександр Пономарів. – К.: Либідь, 2002.

12. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустрічі з героями своїх матеріалів. // Упорядник І.Заседа / [Текст]. – К.: КМЦ «Поезія», 2002.

13. Українське законодавство: Засоби масової інформації/ ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова.- Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368 с.

14. Яцимірська, Марія. Культура фахової мови журналіста : Підручник [Текст] / Марія Яцимірська. – Львів: ПАІС, 2004.

Розділ III. Фотожурналістика

Народження фотографії. Журналістика та її жанри. Роль фотожурналістики в системі засобів масової інформації. Особливості жанрів фотожурналістики. Аналіз сучасної ситуації в фотожурналістиці. Технічні засоби фотожурналістики. Фотожанри. Види жанрів у журналістиці. Спільне та відмінне. Особливості жанрів у фотожурналістиці. Фотоілюстрація в друкованих ЗМІ. Технічні вимоги до фотоілюстрацій. Аналіз ілюстрацій в газетах та журналах. Фото без коментарів. Необхідність зображень в друкованих ЗМІ. Відбір знімків для публікації. Основи роботи з графічними редакторами. Зображення й слово. Інформаційний коментар фотознімків. Створення підпису до фотографії. Розміщення фото на шпальтах. Художня та документальна фотографія. Особливості інформаційного повідомлення у документальній фотографії. Художнє фото як витвір мистецтва. Взаємо доповнення художньої та документальної фотографії. Інформаційні фотожанри. Види інформаційних жанрів. Інформаційні фотожанри в

сучасних ЗМІ. Особливості виготовлення інформаційної фотографії. Жанрова специфіка фотографій в друкованих виданнях. Фоторепортаж. Стан жанру фоторепортажу в сучасних ЗМІ. Особливості виготовлення фоторепортажу. Види фоторепортажу. Фотопортрет. Кольоровий та чорно-білий фотопортрет. Тінь та світло у фотопортреті. Комп'ютерна фотообробка. Мистецтво фотопортрету. Фотомонтаж та його видові особливості. Види фотомонтажу. Сучасне застосування фотомонтажу. Необхідність використання фотомонтажу у сучасних ЗМІ. Специфіка роботи з цифровою фотографією. Методи роботи з цифровим фотоапаратом. Будова цифрової фотокамери. Види та їх застосування. Об'єктив. Застосування цифрових фотопрограм. Методика фотозйомки. Цифрова фотографія. Процес виготовлення цифрових фотографії. Фотошоп. Переваги та недоліки цифрового фото. Теоретичні прийоми фотозйомки у фотожурналістиці. Прийоми збалансування зображення на фотографії фотожурналістом. Види прийомів збалансування. Необхідність їх застосування у сучасних ЗМІ. Поняття експозиції кадру. Загальні відомості про експозицію. Точка зйомки. Освітлення. Види фотокадру. Ракурс у фотографії. Роль точки ракурсу зйомки. Використання фокусування для підсилення інформаційного впливу. Особливості роботи журналіста над фотоматеріалом. Критерії редакторської оцінки фотоматеріалів. Більд-редактор. Підготовка фотоапаратури та журналіста до роботи. Узгодженість з редактором, пишучим журналістом. Складання сценарію фотозйомки. Поведінка фотожурналіста в «гарячих точках» та при надзвичайних подіях. Соціальна позиція фотожурналіста. Особливості роботи фотожурналіста. Суб'єктивність та об'єктивність у його роботі. Робоча етика фотожурналіста. Етичні та правові аспекти фотозйомки. Приклади практичного застосування закону про авторське право в журналістиці. Фотоінформаційні агентства. Об'єктиви. Фокусування. Загальні тенденції застосування фотоматеріалів у виданні. Редагування сюжетів ілюстрацій. Художнє оформлення газетної шпальти. Підготовка до зйомки, зйомка, відбір. Експозиція. Основи фотографічної композиції. Плани в кадрі. Підготовка фотоапаратури та журналіста до роботи. Узгодженість з редактором, пишучим журналістом. Складання сценарію фотозйомки. Поведінка фотожурналіста в «гарячих точках» та при надзвичайних подіях. Основні тенденції ілюстрування районних газет. Узгодженість з редактором, пишучим журналістом. Складання сценарію фотозйомки. Обробка фото у фотошопі. Особливості підготовки фотографії до друку.

Рекомендована література:

Базова

1. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
2. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.
3. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової

- комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.
4. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.
 5. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: Паїс, 2004.
 6. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст]/А.О.Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.
 7. Карпенко, Віталій. Поодинокі – вмирають, виживають – гуртом [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1996.
 8. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.
 9. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008.
 10. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2008. – 292с
 11. Пономарів Олександр. Культура слова: мовностилістичні поради [Текст] / Олександр Пономарів. – К.: Либідь, 2002.
 12. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустрічі з героями своїх матеріалів. // Упорядник І.Заседа / [Текст]. – К.: КМЦ «Поезія», 2002.
 13. Українське законодавство: Засоби масової інформації/ ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова.- Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368с.
 14. Яцимірська, Марія. Культура фахової мови журналіста : Підручник [Текст] / Марія Яцимірська. – Львів: ПАІС, 2004.

Інформаційні ресурси

1. www.foto.ua,
2. www.photosight.ru, www.fotokritik.ru,
3. www.fotokonkurs.ru,
4. http://genn-mikheev.narod.ru/uroki_fotografii/ та інші.

Розділ IV. Історія української журналістики

Зародження журналістики на Україні. Початки української преси на східноукраїнських землях. Альманаховий період української журналістики. Преса на східноукраїнських землях (1850-60-ті рр.). Літературно-науковий вісник і газета “Діло”. Дитячі і молодіжні видання. Жіночі імена в історії української журналістики. Москвофільська преса. Періодизація розвитку української журналістики у XIX ст. Особливості становлення національної преси у Східній Україні. Особливості становлення національної преси у Західній Україні. Порівняльна характеристика умов та обставин появи національної журналістики на Східній та Західній Україні. Цензурні закони й укази, політичні та адміністративні заборони української преси в Російській

імперії. Валуєвський циркуляр 1863 р. Емський указ 1876 р. Провідні видання в історії національної преси: їх консолідуєча роль і всеукраїнське значення. Характеристика періодичних видань на території України в період становлення (перша половина XIX ст.). Суспільно-політична програма журналу

„Основа” (1861–1862). Настанови Кирило-Мефодіївського братства для розвитку громадської думки. Публіцистика Т. Шевченка. Діяльність Київської громади. „Киевский телеграф” (1859–1876) – перше приватне видання на Східній Україні. Публіцистична діяльність М. Драгоманова. Українська преса періоду Другої світової війни (1939р.), (1941-45 р.р.). Тоталітарна преса (1945- 1990 рр.).

Рекомендована література:

Базова

1. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
2. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.
3. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.
4. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.
5. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: Паїс, 2004.
6. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст] / А. О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.
7. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.
8. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008.
9. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. Підручник для вищої школи .-3-тє вид., доп. і перероб.-Х.:Прапор,2005.-320с.
10. Різун В. В. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства : моногр. / Володимир Різун, Тетяна Трачук / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — К. : Б. в., 2005. — 232с.
11. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустріч із героями своїх матеріалів.//Упорядник І.Заседа/[Текст].—К.:КМЦ «Поезія», 2002.
12. Українське законодавство: Засоби масової інформації/ ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова.- Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368с.

Інформаційні ресурси

1. <http://pidruchniki.ws/#>
2. <http://journal.univ.kiev.ua/HLJ/istoriya.html><http://journal.univ.kiev.ua/HLJ/istoriya.html>
3. <http://osvita.ua/vnz/reports/journalism/25071/>
4. <http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/Internet/zmist.htm>
5. <http://ucu.edu.ua/media/2101/>
6. http://mediazakarp.at.ua/publ/bibl/metod_lit/istorija_ukrajinskoji_zhurnalistiki/35-1-0-69
7. http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Soc_kom/2010_903/content/mykhajlyn1.pdf

Розділ V Історія зарубіжної журналістики

Попередники преси у Стародавній Греції. Софістика й ораторське мистецтво. Епоха еллінізму. Ораторство Стародавнього Риму. Цицерон. Письмові канали передачі інформації у Стародавньому Римі. Створення офіційної газети. Політична публіцистика Юлія Цезаря. Публіцистика Сенеки. Виникнення християнства. Публіцистика апостола Павла. Проповідь - особливий вид усної публіцистики. Аврелій Августин. Проповідники Середньовіччя. Розвиток писемної публіцистики у Середньовіччі. Перші університети Європи. Інститут цензури у Стародавньому Римі. Існування цензури у Середньовіччі. Інквізиція. Й. Гутенберг. Книгодрукування у Німеччині. Передвісники періодичних видань: рукописні газети Італії, Німеччини, Англії, Франції, Росії. Антицерковна та політична публіцистика Західної Європи 15-16 ст П'єтро Аретіно – провідний політичний публіцист Європи. Публіцистика Епохи Реформації. Мартін Лютер. Еразм Роттердамський «Похвала Глупоті», «Домашні бесіди». Перші друковані газети. Преса Німеччини 17 ст. Преса Голландії та Англії 17 ст. Преса Франції. Теофраст Рендо. Англійська концепція свободи слова. Політична публіцистика у Великобританії 17 століття часів Великої революції. Мільтон «Ареопагітика». Своєрідність Просвітництва у Франції. Діяльність Енциклопедистів. Журнали Мариво і Прево. Просвітницька діяльність Монтеск'є. Публіцистика Вольтера. Діяльність Д.Дідро. Особливості просвітницької журналістики в Англії. Журналістська й публіцистична діяльність Дефо. Публіцистика Свіфта. Журнали Едісона та Стіля. Реформи Петра I та їх вплив на культурний розвиток Росії. Перша газета Росії – «Ведомости». «Санкт-Петербурзькі ведомости». Журналістська діяльність М. Ломоносова. Світова журналістика у 19 столітті. Загальні тенденції. Технологічний комунікаційний прогрес. Поява телеграфу, телефону. Поділ преси на масову та якісну. Реклама – невід'ємна складова друкованих ЗМІ. Поява інформаційних агентств. Преса громадянської війни у США. Феномен «пенні прес». «Нью Йорк Таймс» - зародження «четвертої» влади. Реклама – невід'ємна складова друкованих ЗМІ. Поява інформаційних агентств. Преса Великої Французької Революції. Наполеон. Періодика періоду реставрації.

Зародження масової преси. Англійська преса в умовах боротьби за скасування “податків на знання” (1800 – 1861 рр.). Газета “Таймс” у ХІХ сторіччі. “Рейтер”. Поява якісної та масової преси. Преса Німеччини 19 століття. Світова журналістика у 20 столітті. Основні тенденції. Розвиток радіомовлення. Епоха телебачення. Журналістика США. Журналістика країн Західної Європи. Журналістика Східноєвропейських країн. Журналістика Росії. Журналістика країн Азії.

Рекомендована література:

Базова

1. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
2. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.
3. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.
4. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.
5. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: Паїс, 2004.
6. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування вЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст] / А.О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.
7. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.
8. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008.
9. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. Підручник для вищої школи. -3-те вид., доп. і перероб.-Х.: Прапор, 2005.-320с.
10. Різун В. В. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства : моногр. / Володимир Різун, Тетяна Трачук / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — К. : Б. в., 2005. — 232с.
11. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустрічі з героями своїх матеріалів. // Упорядник І.Заседа / [Текст]. – К.: КМЦ «Поезія», 2002.
12. Українське законодавство: Засоби масової інформації/ ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова.- Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368с.

Інформаційні ресурси:

1. essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/301/1/Zhilenko.doc - *Історія зарубіжної журналістики* (від античності до II пол. XVIII ст.):

навчальний посібник / І. Р. Жиленко – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 285с.

2. <http://www.scribd.com/doc/> - Мелещенко О. К. Історія журналістики Великобританії: Конспект лекцій / Київський ун-т ім. Тараса Шевченка; Ін-т журналістики. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2010.

Розділ VI. Інформаційні жанри

Особливості журналістського методу відображення дійсності. Вибір методу відображення як складова журналістської майстерності. Жанр як форма інформаційного методу відображення дійсності. Залежність журналістського методу відображення від об'єкта. Факт (подія) як основа новини. Вимоги до написання репортажу. Масштабність факту і його відображення у місцевих та центральних ЗМІ. Цікавість як властивість новини. Формула Квінтиліана. Використання бекграунду в новині. Журналістське розуміння події. Властивості новини. Журналістський підхід до використання прес-релізів. Правило однієї теми у новині. Модифікації ліду. Вимоги до ліду. Соціальна корисність новин. Повчальність, дидактичність новин. Близькість сприйняття (географічна, психологічна та соціальна) новин. Зрозумілість, популярність викладу у новині. Посилання на джерело інформації в новині. Способи забезпечення цікавості в новині. Композиція новини. Різновиди звіту. Призначення інтерв'ю як жанру. Методика підготовки інтерв'ю. Методика роботи над новиною. Причини популярності інтерв'ю як жанру. Підстави використання інтерв'ю як жанру. Побудова заголовка та ліду в новині. Вимоги до новини. Джерела одержання фактів. Методика аналізу (розщеплення) факту. Лід як елемент структури новини. Саблід як елемент структури новини. Бекграунд як елемент структури новини. Об'єктивність новини. Звіт як жанр. Види інтерв'ю. Мета інтерв'ю як жанру. Методика підготовки до інтерв'ю. Головні професійні вимоги до інтерв'ю. Інформаційний привід у новині. Використання ідентифікованого джерела у новині. Умови, за яких використовується репортаж як жанр. Суть конкретної підготовки до проведення інтерв'ю. Принципи побудови ліду. Типи блоків запитань в інтерв'ю. Суть підготовки до написання інтерв'ю.

Рекомендована література:

1. Здоровага, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник [Текст] / Володимир Здоровага. – Львів: Паїс, 2004.

2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник / За загальн. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія Української преси, 2004. – 262с.

3. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник.

– 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012.

4. Девід Рендол. Універсальний журналіст. К., -2006.

5. Іващук А.А. Інтерпретація жанру замітки і факту в сучасному українському журналістикознавстві // Методологічне забезпечення підготовки журналістських кадрів у процесі роздержавлення мас-медіа та створення системи суспільних та громадських ЗМІ: Матеріали міжнародної наукової конференції [м. Київ. 24-25 трав. 2007 р.] / Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка; За заг. ред. О. Чекмишева; Упоряд. Н. М. Ващенко. – К: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2007.

Розділ VII. Аналітичні жанри

Аналітичні жанри у системі жанрів. Функції журналістської аналітики. Коментар як жанр журналістики. Класифікація коментарю. Помилки під час підготовки коментарів. Понятійно-логічні аргументи. Емоційно-образні аргументи. Аргументація в аналітичній журналістиці. Методи аналізу. Види аналізу. Експеримент як метод збору інформації. Кореспонденція: визначення, функції, місце. Види кореспонденцій і процес роботи над ними. Огляд листів. Огляд ЗМІ. Стаття як жанр журналістики. Публіцистична стаття. Проблемна, рекламна, теоретико-пропагандистська статті. Лист як жанр журналістики. Класифікація листів. Огляд як жанр журналістики. Класифікація оглядів. Огляд на сторінках сучасної преси. Рецензія як жанр журналістики. Види рецензій. Мета і структура рецензії. Структура аналітичних методів у журналістиці. Критичні методи. Оглядові методи. Методи кореспондування. Журналістське розслідування як синтез жанрів. Композиційні прийоми при написанні аналітичних матеріалів. Рейтинг як жанр аналітичної журналістики. Специфічні риси журналістської аналітики. Аналітичні періодичні видання України. Палітра аналітичних жанрів. Сучасні жанрові тенденції у пресі. Критерії журналістських жанрів.

Рекомендована література:

- 1.Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник [Текст] / Володимир Здоровега. – Львів: Паїс, 2004.
2. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.

Інформаційні ресурси:

1. *Василенко М.* Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку преси [Електронний ресурс] // Наукові записки Інституту журналістики КНУ ім. Т. Шевченка. – Доступ до джерела: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1559>
2. *Василенко М.* Тенденції розвитку аналітичних матеріалів у сучасній журналістиці [Електронний ресурс] // Наукові записки Інституту журналістики КНУ ім. Т. Шевченка. – Режим доступу до статті: <http://www.journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1443>

Розділ VIII. Художньо-публіцистичні жанри

Види мислення і публіцистика. Малі сатиричні жанри. Аналіз образної структури нарису. Суть журналістського відображення дійсності. Памфлет, його функції і використання у сучасній журналістиці. Тип мислення і метод відображення у журналістиці. Фейлетон як жанрова форма сатиричного відображення дійсності. Коментар, тлумачення, інтерпретація у журналістиці. Методика роботи над нарисом. Продуктивність процесу мислення при сприйманні журналістських текстів. Види нарису. Зарисовка. Специфіка відтворення мислення (розвитку і подачі думки) у журналістиці. Види нарису. Подієвий нарис. Методологія публіцистичного аналізу. Види нарису. Подорожній нарис. Аналіз сатиричного відображення дійсності у фейлетоні. Проблема нейтральності публіцистичного аналізу. Види нарису. Портретний нарис. Масштабність і повнота журналістського аналізу. Жанрові особливості сучасної сатири. Типи узагальнень у журналістиці. Тематичні особливості сучасної сатири. Суть і компоненти нарисового відтворення дійсності. Вплив сатири на інші методи відтворення. Функції нарисового відтворення дійсності. Перспективи сатиричного методу відтворення у мас-медіа. Факт і образ у нарисовому відтворенні дійсності. Методика роботи над фейлетоном. Образна структура нарису. Фейлетон як жанрова форма сатиричного відображення дійсності. Історія розвитку і застосування нарисового відтворення дійсності. Сприймання аудиторією нарисового відтворення дійсності. Памфлет, його функції і використання в сучасній журналістиці. Критерії визначення нарису. Жанрові особливості сучасної сатири. Способи досягнення ефекту комічного у журналістиці. Тлумачення категорії «нарис». Сміх як засіб впливу на аудиторію. Сучасний стан нарисової публіцистики. Суть сатиричного методу відтворення дійсності. Методика роботи над нарисом. Особливості роботи сатирика. Історія розвитку фейлетону. Функції сатиричного відображення дійсності. Проблема об'єктивності і правдивості при сатиричному відображенні дійсності. Способи формування комічного.

Рекомендована література:

Базова

1. Глушко, Олександр. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика : Підручник [Текст] / Олександр Глушко. – К.: Арістей, 2006.
2. Дзюба, Іван. Бо то не просто мова, звуки... / Передмова Віталія Карпенка [Текст] / Іван Дзюба. – К.: Радянський письменник, 1990.
3. Дмитровський, З.Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації [Текст] / З. Є Дмитровський. – Львів, 2004.
4. Жадько, Віктор. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи [Текст] / Віктор Жадько. – К., 2005.
5. Здоровега, Володимир. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник [Текст] / Володимир Здоровега.

– Львів: Паїс, 2004.

6. Капелюшний, А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу [Текст] / А.О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004.

7. Карпенко, Віталій. Як повернути манкурту пам'ять?.. [Текст] / Віталій Карпенко. – К.: Газета «Вечірній Київ», 1997.

8. Мас-медіа у термінах і визначеннях [Текст] / Укладач Ю. В. Бондар. – К., 2008.

9. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. Підручник для вищої школи. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Х.: Прапор, 2005. – 320с.

10. Різун В. В. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства : моногр. / Володимир Різун, Тетяна Трачук / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — К. : Б. в., 2005. — 232с.

11. Слів наших джерело / Київські журналісти про себе, про свою професію, про зустрічі з героями своїх матеріалів. // Упорядник І. Заседа / [Текст]. – К.: КМЦ «Поезія», 2002.

12. Українське законодавство: Засоби масової інформації/ ред.-упорядники: Т. Котюжинська, Л. Панкратова.- Київ: IREX У-Медіа, 2004. – 368с.

Критерії оцінювання вступного іспиту

Абітурієнт під час виконання завдань має можливість отримати 200 балів.

0-100 балів – не допущено до конкурсу

100-200 балів допущено до конкурсу

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен вступник під час складання фахового іспиту повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших вступників, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації зі вступниками, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука»;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового іспиту;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.

Затверджено на засідання Приймальної комісії ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука»

Протокол приймальної комісії №__ від «__» _____ 2023 року

Секретар
Приймальної комісії ПВНЗ «МЕГУ
імені академіка Степана Дем'янчука»
_____ (Миронець Н.Р.)

Голова
предметної комісії,
к.н. із с.к., доцент
_____ (Золяк В.В.)